

Acasă > Analize > Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor dă bomba din planurile Guvernului: Colecții...

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor dă bomba din planurile Guvernului: Colecții valoroase pot ajunge să fie vândute dincolo de granițele țării

 By FLUX 24 14 august 2023, 16:31

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor (CNMC), organismul științific de specialitate în domeniul patrimoniului cultural mobil, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii, transmite punctul de vedere, semnat de toți cei 21 membri, experți acreditați în domeniul patrimoniului cultural care formează comisia și își desfășoară activitatea în diferite instituții publice de cultură sau științifice din România, prin care sunt respinse complet o serie de măsuri prevăzute în textul normativului, care dacă ar fi puse în aplicare ar aduce cea mai gravă atingere domeniului cultural din ultimii 33 de ani.

„În completarea atribuțiilor enunțate anterior, conform Legii 182 / 2000 și Regulamentului de Organizare, CNMC mai avizează metodologiile, normativele și măsurile tehnico-științifice din domeniul patrimoniului cultural mobil, precum și strategiile aferente. Astfel, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor precizează că ar fi trebuit consultată înaintea punerii în mișcare a unor măsuri care vor reteza sistemul instituțional cultural din România. Constatăm acest comportament autoritarism de multă vreme, inclusiv din atitudinea diverselor UAT, care ignoră necesitatea de a solicita avize CNMC pentru proiectele proprii din domeniul muzeal.

În aceste condiții CNMC solicită eliminarea următoarelor

1. „Art.VI (1) Numărul de posturi vacante, neocupate, fără personal încadrat, din statele de funcții aprobate potrivit legii la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se anulează;”

Multe dintre posturile vacante la data prezentei în organigramele instituțiilor muzeale au rol capital în vederea conservării, restaurării și valorificării patrimoniului cultural național. Mai mult decât atât, unele nu au putut fi ocupate din cauza perioadelor îndelungate de blocare a posturilor, iar în alte situații tocmai din cauza lipsei personalului de specialitate apt să le ocupe, mai ales pentru anumite domenii de nișă, hiperspecializate.

În condițiile în care atragerea de resursă umană către domeniul cultural, unde salarizarea nu este tocmai ofertantă raportat la condițiile grele de lucru din muzee, unde mare parte din activități se desfășoară în depozite, laboratoare sau pe șantiere arheologice, tăierea avansată de Guvern ar afecta integritatea patrimoniului cultural național. Muzeele, prin natura activităților prestate către comunitate, au nevoie de personal de specialitate de înaltă calificare, cu experiență în domenii diverse (istorie, artă, antropologie, științe ale naturii, științe tehnice, arheologie, epigrafie, numismatică), la care se adaugă competențe specifice din sfera digitizării, marketingului, comunicării, educației muzeale, managementului de proiect. Odată pierdute posturile și posibilitatea de angajare a specialiștilor și compromise mecanismele instituționale, este imposibil de reconstruit pe termen mediu un sistem funcțional de protecție a patrimoniului cultural. Majoritatea muzeelor își suprasolicită resursa umană existentă pentru a-și îndeplini misiunea, în funcție de nevoile comunității sau de obiectivele stabilite de ordonatorii de credite.

2. „Art. XX (1) Începând cu data de 1 ianuarie 2024 instituțiile publice cu personalitate juridică aflate în coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice centrale/județene sau locale își pot desfășura activitatea dacă îndeplinesc următoarele condiții cumulative: a) Au un număr de peste 50 de posturi aprobate conform legii și efectiv ocupate în structurile organizatorice; b) Activitățile desfășurate de instituțiile publice nu se suprapun peste sau sunt similare cu alte activități desfășurate de alte instituții publice cu obiect de activitate același sau similar;

(2) Instituțiile publice care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1) se pot comasă/desființă/reorganiza/fuziona sau transferă activitatea și personalul încadrat către alte structuri organizatorice inclusiv către structurile organizatorice aflate în coordonarea/autoritatea/subordonarea autorităților publice locale prin modificarea corespunzătoare a numărului de posturi, organigramei și a regulamentelor de organizare și funcționare;

(3) Prin comasare/desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer a activității

a) o reducere cu cel puțin 15% a numărului de personal proporțional atât pentru funcțiile de conducere cât și pentru funcțiile de execuție;

b) o reducere cu cel puțin 15% a cheltuielilor de funcționare, respectiv a cheltuielilor materiale și servicii;”

Așa cum se arată și în pozițiile oferite de către Rețeaua Națională a Muzeelor din România (RNMR) și Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală (INCFC), în urma aplicării pompieristice a măsurilor din Proiectul Ordonanței de urgență, cel puțin 61% dintre instituțiile culturale vor fi desființate. Muzeele nu fac nici ele excepție. Amintim aici că în conformitate cu definiția ICOM, muzeele sunt instituții aflate permanent în serviciul societății care cercetează, colectează, conservă, interpretează și expun patrimoniu material și imaterial. Prin urmare, principala funcție a muzeului este colecționarea, recuperarea, cercetarea, conservarea patrimoniului cultural, și doar ulterior divertisment și entertainment public. Deschise publicului, accesibile și incluzive, muzeele încurajează diversitatea și sustenabilitatea. Ele operează și comunică etic, profesional și cu participarea comunităților, oferind experiențe variate pentru educație, delectare, reflecție și schimb de cunoștințe. În cea mai mare parte a unităților teritorial-administrative muzeele sunt principalul furnizor de programe cultural-educaționale pliate pe nevoie comunității. **Aplicarea acestei măsuri în forma prezentată va genera dispariția identității locale reprezentată de instituțiile muzeale județene și locale.**

De asemenea, măsura creează premisele nerespectării de către anumite UAT-uri a actelor (donații, testamente) care au avut ca efect înființarea unor instituții muzeale în conformitate cu clauzele donatorilor, iar acum aceste muzeu vor fi desființate! În cazul în care generoșii colecționari care au oferit Statului român un patrimoniu aşa valoros au condiționat menținerea donației, cum de cele mai multe ori aşa s-a întâmplat prin dispariția unor instituții muzeale, Statul poate pierde acum colecții valoroase care pot ajunge să fie vândute dincolo de granițele țării. Este unul dintre aspectele cele mai grave. Unele muzeu, de dimensiuni relativ mici, dar cu colecții importante, au fost constituite în perioada interbelică sau chiar înaintea Marei Război, prin donații ale Colecților și clădirilor, cu clauze ferme legate de păstrarea nealterată a identității lor.

Nu în ultimul rând, în conformitate cu definiția muzeului enunțată anterior, un alt aspect vizează dezvoltarea sustenabilă și efectele economice, turismul cultural. În prezent România se bazează printre altele și pe oferta culturală dezvoltată de muzeele locale, județene, naționale și de importanță națională. În multe zone ale țării, muzeele, chiar cele județene sau locale, sunt esențiale în stimularea turismului cultural, generând efecte economice

Similar vor fi afectate instituții cu caracter unic precum Direcțiile județene de cultură, care vor fi transferate în subordine locală. Numite impropriu "servicii descentralizate ale Ministerului Culturii", Direcțiile județene sunt în fapt niște unități deconcentrate cu sarcini expuse de monitorizare și prezervare pentru patrimoniul național și care nu trebuie subordonate acelorași entități care decid afectarea obiectivelor de patrimoniu la nivel local. Se produce o dezechilibre a aceluia Balance of Power pe care se întemeiază orice societate democratică. Între altele, Direcțiile de Cultură emit avizele de export definitiv ale unor bunuri culturale în calitate de reprezentant al Ministerului Culturii. Acum Statul va fi reprezentat de autoritatea locală, fără control în domeniul exportului de artefacte?

3. „Începând cu exercițiul bugetar al anului 2024, la elaborarea și aprobarea bugetelor locale, cheltuielile efectuate de autoritățile publice locale aferente capitolului bugetar 67: Cultură, Recreere, Religie și Sport nu pot depăși 7,5% din veniturile proprii realizate în exercițiul bugetar precedent;”

Reducerea sub 7,5% a capitolului bugetar 67 înseamnă în mod concret reducerea bugetului majorității instituțiilor de cultură din țară cu 50%. În condițiile în care cheltuielile cu salarizarea în bugetul unei instituții de cultură e în medie de 50-60%, reducerea impusă de Guvern ar duce la o catastrofă în domeniul muzeal în mod particular și în sectorul cultural în general.

În concluzie, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor alături de alte organizații din sectorul cultural se opune măsurilor distrugătoare cuprinse în proiectul de ordonanță, așa cum a fost prezentat „pe surse”, și ne oferim sprijinul profesional pentru realizarea de măsuri cu adevărat optime, înțelegând și respectând nevoia Guvernului României de a restrânge cheltuielile cu aparatul propriu.

Ne solidarizăm și cu alte puncte de vedere deja exprimate referitoare la caracterul nociv al măsurilor propuse: Memoriul UNITER și petiția actorilor intitulată „Opriți distrugerea CULTURII”, analiza realizată de INCFC numită „Impactul negativ al măsurilor de austерitate bugetară asupra domeniului culturii”, petiția DJC intitulată „Stop distrugerii Direcțiilor Județene pentru Cultură” și punctul de vedere al Domnului Virgil Ștefan Nițulescu, directorul MNTR, care avertizează că Ordonanța Guvernului distrug muzeele”, a transmis Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor (CNMC).

1. Dr. PETAC Viorel-Emanuel – președinte

2. Dr. CHIȚULESCU Gabriel – vicepreședinte

3. Dr. TĂNĂSOIU Carmen – vicepreședinte

4. Dr. FULGA Ligia – vicepreședinte

5. Dr. STAN Melanya – vicepreședinte

6. GĂUCAN Ioan – vicepreședinte

7. Dr. MUNTEANU Lucian – membru

8. Dr. TOMA Corina-Florica – membru

9. Dr. DEJAN Monica-Sanda – membru

10. Dr. PÎRVULESCU Cosmin-Dan – membru

11. Dr. MĂNDDESCU Dragoș-Alexandru – membru

12. Dr. NEMETI Irina – membru

13. Dr. ȘERBĂNESCU Florinel – membru

14. Dr. ILIE Oana – membru

15. Dr. ION Narcis Dorin – membru

17. Dr. MIREA Mădălina – membru

18. Dr. CREȚU Mirela – membru

19. Dr. ONOIU Georgiana – membru

20. Conf. univ. dr. NICULESCU Gheorghe – membru

21. Lect. univ. dr. SERENDAN Cristina – membru